11/03/2024

Τα περιττά – Του Πρωτοπρεσβύτερου Θεμιστοκλή Μουρτζανού

/ Γνώμες

Περιφρόνησε τα περιττά, για να βρεις όσα αξίζουν (Αββάς Ισαάκ ο Σύρος)

Ο θρίαμβος του πολιτισμού μας στηρίζεται σήμερα στα περιττά. Ο άνθρωπος νιώθει ότι αυτά έχουν αξία στη ζωή του, διότι τον κάνουν να αισθάνεται ξεχωριστός, να αισθάνεται ότι μετέχει σ’ αυτά που ο κόσμος προβάλει ως πρότυπα, σ’ αυτά που αν δεν τα έχεις, αισθάνεσαι έλλειψη. Πώς να αντιμετωπίσεις τους άλλους που νιώθουν σπουδαίοι με τα περιττά; Κι όταν το «έχειν» γίνεται το σημείο-κλειδί, τότε η σύγκριση με τους κατέχοντες μάς κάνει να νομίζουμε τους εαυτούς μας υποδεέστερους. Να ζηλεύουμε. Να φθονούμε. Να είμαστε έτοιμοι να δώσουμε τα πάντα, αρκεί να μην υστερούμε.

- Γράφει ο Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας

Ο ασκητικός λόγος, που προέρχεται μέσα από το βίωμα, μας προτρέπει να περιφρονήσουμε τα περιττά. Όχι απλώς να τα προσπεράσουμε, αλλά να

αισθανθούμε απέχθεια γι’ αυτά. Να μη στρέψουμε καν το βλέμμα μας. Να προχωρήσουμε με επίγνωση ότι όσα αξίζουν δεν έχουν να κάνουν με τα όσα έχουμε. Αξίζει η πίστη, η οποία είναι εμπιστοσύνη στον Θεό και το θέλημά Του. Αξίζει η αγάπη, η οποία είναι ο δρόμος που μας κάνει να νιώθουμε οικείοι, ο καημός του άλλου να είναι δικός μας, η πτώση του άλλου να μας κάνει να πονούμε και όχι να χαιρόμαστε. Αξίζει να μοιραζόμαστε στιγμές και όχι αγαθά. Αξίζει να προσευχόμαστε για όσα δεν μπορούμε και για όσους δεν μπορούνε.

Δεν είναι εύκολος αυτός ο λόγος. Στην πραγματικότητα όμως είναι αυτός που δίνει νόημα που κρατά, διάρκεια. Τα περιττά θα τα αλλάξεις. Αυτά που αξίζουν, όχι. Τα περιττά είναι μόδα. Οι μόδες γρήγορα παρέρχονται και αντικαθίστανται. «Ό,τι αξίζει, πονάει κι είναι δύσκολο», λέει το τραγούδι (Πυξ Λαξ). Όμως, αν επενδύσεις σ’ αυτό, τότε ο χρόνος θα σε δικαιώσει.

Και να αρνηθούμε εντελώς τη χαρά των περιττών; Να είμαστε απόκοσμοι; Δεν είναι εύκολο αυτό να συμβεί, γιατί ζούμε εν τω κόσμω και το κοσμικό φρόνημα, που είναι της σαρκός, μας κυριεύει. Άλλωστε, παλεύουμε για τις μικρές ευτυχίες, που μοιάζουν πιο εύκολα προσεγγίσιμες, όταν μετριούνται με τα αγαθά. Τουλάχιστον, ας μη θεωρούμε πως αυτά που έχουμε μάς ανήκουν. Ας προσπαθούμε να κρατιόμαστε απ’ αυτά το λιγότερο. Για να βρούμε τον δρόμο της αρετής.

Οι αρχαίοι την έβλεπαν ως ανδρεία, γενναιότητα στη ζωή, απέναντι στις περιστάσεις και τις δοκιμασίες. Την έβλεπαν ως σωφροσύνη, ως υπέρβαση της δίψας για ηδονή, για κυριαρχία δηλαδή της επιθυμίας που κάνει τον άνθρωπο να θεωρεί τον άλλο και τον κόσμο ως κτήμα του. Την έβλεπαν ως φρόνηση, δηλαδή ως δυνατότητα ευβουλίας, καλής σκέψης για τον εαυτό, την πόλη, τον κόσμο. Την έβλεπαν ως ευσέβεια, ως ανταπόκριση δηλαδή στο κάλεσμα του Θεού να έχουν ελπίδα για τον κόσμο μετά τον κόσμο, να μην ξεχνούν το ιερό, το αγιασμένο, αυτό που αντλεί κύρος ακατάλυτο από την παρουσία του Θεού, όχι της εξουσίας, αλλά της αγάπης, που τη δίνει απλόχερα, για να την ανταποδώσουμε στον συνάνθρωπο και στον κόσμο.

Στην αποστολή της Εκκλησίας στον σύγχρονο άνθρωπο είναι το να κρατήσει στην λατρευτική της κοινότητα αυτό το ήθος, της απάλειψης των περιττών, της χαράς με τα ουσιώδη, της καλαισθησίας και της αγάπης. Από τη λειτουργία ξεκινά η αλλαγή του τρόπου. Αν βρεις τον Θεό στο πρόσωπο του συνανθρώπου, αν Τον κοινωνήσεις στο μυστήριο της αγάπης, τότε θα βρεις την αλήθεια και θα την μοιραστείς. Είναι καιρός.

themistoklismourtzanos.blogspot.com

Πηγή: pemptousia.gr